

**ROZPOČTOVÉ PRAVIDLÁ
PRAVIDLÁ ROZPOČTOVEJ
ZODPOVEDNOSTI
V ROKU 2023**

Ing. Ingrid Konečná Veverková

- 1. Novela zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**
- 2. Uplatňovanie novelizovaných rozpočtových pravidiel územnej samosprávy v praxi – zmeny rozpočtu, peňažné fondy, rezervný fond a návratné zdroje financovania**
- 3. Návratné zdroje financovania**
- 4. Pravidlá rozpočtovej zodpovednosti**

Novela zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

- ▶ **schválená zákonom č. 365/2022 Z. z.**
- ▶ **účinná od 15. 12.2022 do 31. 12.2023**
- ▶ **§21h - Prechodné ustanovenia k úpravám
účinným od 15. decembra 2022**

- „ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 zákona č.583/2004 Z. z. a ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č.583/2004 Z. z. obec a vyšší územný celok nie sú povinné uplatňovať do 31. decembra 2023; v tomto období obec a vyšší územný celok nie sú povinné uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ani ustanovenia § 12 ods. 3 a § 14 ods. 3. To neplatí vo vzťahu k zostaveniu rozpočtu na roky 2024 až 2026“

- ▶ **obec nie je povinná pri zostavení rozpočtu dodržať pravidlo vyrovnanosti ustanovené v §10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**
- ▶ **bežný rozpočet nemusí zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový, ale ho môže zostaviť ako schodkový a to nielen z dôvodu, že vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch, ale aj z dôvodu použitia iných disponibilných zdrojov**

- ▶ **obec nemusí sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny v rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka**

- **obec nemusí dodržiavať pravidlo použitia prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky ustanovené v §10 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce, alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu, môže obec na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.**

- ▶ **obec nemusí dodržiavať pravidlo použitia prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky ustanovené v §10 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého prostriedky rezervného fondu môže obec na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť aj na úhradu záväzkov bežného rozpočtu, ktoré vznikli v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, maximálne v sume prebytku bežného rozpočtu vykázaného za predchádzajúci rozpočtový rok.**
- ▶ **obec má oprávnenie použiť prostriedky rezervného fondu na bežné výdavky bez týchto zákonných obmedzení**

- ▶ **neplatí časové obmedzenie pre vykonávanie zmien rozpočtu rozpočtovým opatrením podľa §14 ods. 2 písm. d) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; obec aj po 31. auguste príslušného rozpočtového roka môže vykonávať povolené prekročenie a viazanie finančných operácií, ktoré budú mať za dôsledok zvýšenie schodku rozpočtu obce**
- ▶ **neuplatní sa ani povinnosť obce použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov; návratné zdroje financovania sa budú môcť použiť aj na úhradu bežných výdavkov**

Pravidlá použitia návratných zdrojov financovania

- ▶ **návratné zdroje financovania možno použiť len na úhradu kapitálových výdavkov,**
- ▶ **výnimočne možno návratné zdroje financovania použiť aj na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka, za podmienky, že tieto budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu - § 17 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. Z.**

Pravidlá pre prijatie návratných zdrojov financovania

- ▶ celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka
- ▶ suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka ...

..... znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu

!!!!!! platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne

- § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. Z.

Suma splátok návratných zdrojov financovania – obec do celkovej sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania nezapočítava sumu ich jednorazového predčasného splatenia.

Celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- ▶ súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania,**
- ▶ súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.**

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z:

- ▶ **pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu,**
- ▶ **úveru poskytnutého zo ŠFRB podľa § 6 ods. 1 zákona č. 150/ 2013 Z. z. o ŠFRB**
- ▶ **úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,**
- ▶ **pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia,**
- ▶ **návratných zdrojov financovania poskytované orgánom podľa osobitných predpisov,**

- **návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov SR a EÚ, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi SR a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu**

§ 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z. z.

- ▶ **dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce**
- ▶ **Ak by obec porušila podmienky pre prijatie návratných zdrojov financovania, hlavný kontrolór obce musí toto porušenie bezodkladne oznámiť ministerstvu financií**

§ 17 ods. 15 zákona č. 583/2004 Z. z.

- ▶ **povinnosť sledovať stav a vývoj dlhu obce počas rozpočtového roka**
- ▶ **dosiahnutie zákonnej hranice celkovej sumy dlhu je hlavný kontrolór obce povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií**

§ 17 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z.

- ▶ **ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, obec a vyšší územný celok sú povinní prijať opatrenia, ktorých cieľom je zníženie celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku**

§ 17 ods. 10 zákona č. 583/2004 Z. z.

- ▶ **ak celková suma dlhu dosiahne 50 % a nedosiahne 58 %, starosta obce alebo predseda vyššieho územného celku je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť zastupiteľstvu obce alebo zastupiteľstvu vyššieho územného celku informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie**

- ▶ **obecné zastupiteľ'stvo alebo zastupiteľ'stvo vyššieho územného celku musí prerokovať informáciu starostu obce alebo predsedu vyššieho územného celku do 15 dní odo dňa jej predloženia**
- ▶ **v lehote do siedmich dní od predloženia informácie obecnému zastupiteľ'stvu alebo zastupiteľ'stvu vyššieho územného celku je povinný starosta obce alebo predseda vyššieho územného celku túto skutočnosť písomne oznámiť ministerstvu financií**

§ 17 ods. 11 zákona č. 583/2004 Z. z.

- **ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 58 % a nedosiahne 60 %, okrem realizácie postupov podľa odseku 10, obec a vyšší územný celok sú povinní do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) ....**

..... pričom schodok rozpočtu obce alebo rozpočtu vyššieho územného celku môže vzniknúť len z dôvodu použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu nevyčerpaných v minulých rokoch

..... schodok rozpočtu obce alebo rozpočtu vyššieho územného celku môže vzniknúť rovnako z dôvodu použitia prostriedkov peňažných fondov obce alebo prostriedkov peňažných fondov vyššieho územného celku

§ 17 ods. 12 zákona č. 583/2004 Z. z.

- ▶ ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 60 % a viac, okrem realizácie postupov podľa odsekov 10 a 11, obec a vyšší územný celok sú povinní uplatňovať postupy podľa čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti
- ▶ pokuta za prekročenie dlhu sa ukladá z podielu celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku ku koncu príslušného rozpočtového roka na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho rozpočtového roka;

- **do celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku sa nezapočítavajú aj záväzky z prijatia návratných zdrojov financovania na splácanie záväzkov v ozdravnom režime a záväzky obce v nútenej správe alebo vyššieho územného celku v nútenej správe. Ak sa medziročne podiel dlhu obce alebo vyššieho územného celku na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho rozpočtového roka zvýši, pokuta za prekročenie dlhu sa uloží vo výške 5 % z tohto medziročného zvýšenia. Pokuta za prekročenie dlhu sa neukladá, ak nepresiahne sumu 40 eur.**

§ 17 ods. 13 zákona č. 583/2004 Z. z.

- **povinnosť uplatňovať tieto opatrenia sa nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov od prvého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom**

**Pravidlá rozpočtovej zodpovednosti
pre územnú samosprávu - ústavný
zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej
zodpovednosti**

čl. 9 ods. 1 ústavného zákona

- ▶ **povinnosť zostavovať rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu musí byť**
  - **schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok,**
  - **údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka,**
  - **údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky**

čl. 9 ods. 2 ústavného zákona

- ▶ **povinnosť zverejňovať údaje o svojom rozpočte v rozsahu**
  - **rozpočet na tri rozpočtové roky,**
  - **schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok,**
  - **údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka,**
  - **údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky**
- ▶ **v lehote do 30 dní po schválení ich rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka**

Dlhová brzda

čl. 6 ods. 3 ústavného zákona

- ▶ **ak celková suma dlhu obce dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec bude musieť zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka**

- ▶ **pokuta za prekročenie dlhu sa ukladá z podielu celkovej sumy dlhu ku koncu príslušného rozpočtového roka na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho rozpočtového roka**
- ▶ **ak sa medziročne podiel dlhu obce na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho rozpočtového roka zvýši, pokuta za prekročenie dlhu sa uloží vo výške 5 % z tohto medziročného zvýšenia**
- ▶ **pokuta za prekročenie dlhu sa neukladá, ak nepresiahne sumu 40 eur**

Pravidlá rozpočtovej zodpovednosti

čl. 5 ods. 9 ústavného zákona

- ▶ **subjekty verejnej správy, ktorých rozpočty sú súčasťou rozpočtu verejnej správy (teda aj subjekty územnej samosprávy) povinné zosúladiť návrhy svojich rozpočtov s vládnym návrhom rozpočtu verejnej správy**

Limit dlhu verejnej správy

- ▶ **výška dlhu verejnej správy je výška dlhu SR, ktorú aktuálne zverejnila Európska komisia (Eurostat) vyjadrená ako percentuálny podiel na hrubom domácom produkte**
- ▶ **opatrenia podľa ústavného zákona sa uplatňujú podľa poslednej notifikácie dlhu, a nie podľa definitívnej hodnoty dlhu, ktorá môže byť oznámená aj o niekoľko rokov neskôr**

Limit dlhu	Uplatňované opatrenia pre územnú samosprávu
52 – 54 % HDP	obec je povinná schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov SR a EÚ
54 – 57 % HDP	obec je povinná schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný rozpočet alebo prebytkový rozpočet

Výnimky z uplatnenia opatrení na zníženie dlhu verejnej správy

čl.12 ods. 9 ústavného zákona

- ▶ **povinnosť uplatňovať opatrenia sa nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde
(platí uvedená výnimka do 4.5.2023)**

Druhé vydanie

Ingrid Konečná Veverková

Rozpočet obce a vyššieho územného celku

 Wolters Kluwer

Druhé vydanie

Ingrid Konečná Veverková

Záverečný účet obce a vyššieho územného celku

 Wolters Kluwer

OTÁZKY A ODPOVEDE

Ingrid Konečná Veverková

ROZPOČET A ZÁVEREČNÝ ÚČET OBCE A VÚC

- ✓ Predkladanie informácie o čerpaní rozpočtu zástupiteľstvu
- ✓ Uplatňovanie programového rozpočtovania subjektmi územnej samosprávy
- ✓ Poskytovanie dotácií obcou
- ✓ Pripomienkové konanie k návrhu rozpočtu
- ✓ Hospodárenie obce počas rozpočtového provizória
- ✓ Schvaľovanie zmien v rozpočte obce
- ✓ Overenie účtovnej závierky
- ✓ Schvaľovanie výročnej správy obce obecným zastupiteľstvom
- ✓ Obsah záverečného účtu

 Wolters Kluwer

Ingrid Konečná Veverková

ROZPOČTOVÉ PRAVIDLÁ

V PRAXI

- » ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ PRI ZRIADENÍ A ZRUŠENÍ ROZPOČTOVEJ A PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE
- » ROZPOČTOVÉ PRAVIDLÁ PRE ROZPOČTOVÉ A PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE
- » PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ ROPO
- » ZDRUŽOVANIE PROSTRIEDKOV V ROPO
- » SANKCIE ZA PORUŠENIE FINANČNEJ DISCIPLÍNY V PODMIENKACH ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY
- » DODRŽIAVANIE A ZABEZPEČENIE VYROVNaNOSTI ROZPOČTU
- » ROZPOČTOVÉ PROVIZÓRIUM
- » PODMIENKY POUŽÍVANIA A PRIJATIA NÁVRATNÝCH ZDROJOV FINANCOVANIA
- » PRAVIDLÁ ROZPOČTOVEJ ZODPOVEDNOSTI A DODRŽIAVANIA REGULAČNÝCH OPATRENÍ

 Wolters Kluwer

Ďakujem Vám za pozornosť

Ing. Ingrid Konečná Veverková